

ש: האם יש התייחסות בפוסקים להלבנת פנים עכו"ם? הגמרא בכמה מקומות אומרת "נוח לו לאדם ... לא ילבן פני חברו" ותהייתו, שהרי הענין הוא משום "מה חזית דדמדן" שיש בהלבנת הפנים משהו מן ההריגה, ולפיכך הרי גם ליהודי אסור להרוג גוי? וברור שלא ציוונו למסור נפש על מנת לא להלבין פני גוי כמו שהורו לנו ביהודי, אך מכיוון שני, יש לומר שאם מלבין פני האינוני יהודי. יגרם חילול השם ואולי מפני כך היה אסור.

ת: נראים הדברים, שאע"פ שאיסור הלבנת פנים נאמר כלפי יהודי, רמב"ם דעות ו ח, בכל זאת יש גדר איסור גם כלפי גוי, כי האיסור נאמר בישראל, מאחר ולפי התורה מצווה וחובה להוכיח את החבר, אם הוא עובר עבירה. והתוכחה צריכה להיות בדרכי נועם, ולא בדרך של הלבנת פנים, לכן האיסור נאמר ביהודי כלפי יהודי. אך הלבנת פנים שאינה נובעת מכח התוכחה, אלא בגלל חוסר רגישות של האחד כלפי הזולת, הרי יש בזה איסור גם כלפי גוי, כי יש בהלבנת פנים אבק של שפי"ד. ושפי"ד אסורה גם כלפי גוי, אף שיש הבדל בעונש. צא וראה, תמר נזרה שהיא לא להלבין פני יהודה והם היו בני נח. וכן יוסף, אמר "ויוציאו כל איש מעליו", כדי לא להלבין פני אחיו, אף שהיו בני נח. וכן מצאנו שאסור לבייש עבד כנעני, אף שהוא טרם שוחרר וטרם טבל ליהדות, רק למצוה, כי הותרה לעבוד בו ולא לביישו, נדה מז, א; רמב"ם עבדים ט, ח; ש"ע י"ד רסז, יז.

ש: האם יש איסור לנשק תוכי, כלב, או כל בע"ח אחר? ת: אין איסור, אבל יש מיאוס. וכוונתי למיאוס תרבותי, כי לנגד עינינו אנו רואים את התפתחות התרבות המטפחת בעלי חיים, גידולם והשתעשעות בהם, יותר מגידול לידים, שיפוחים

ת: בני המשפחה היקרים ובראשם האלמנה והאם הי"ו, אמת כי איבדתם אדם גדול ודוגל ייחודי בכל קנה מידה, אבל גם כל עמנו איבד אבידה גדולה. ארצנו הקדושה, ותורתנו הקדושה, איבדו איש רב פעלים לאמונה, לתורה ולעבודה, וליישוב ארצנו הקדושה. הרב חנן ז"ל היה מגדולי מקדשי שם ה' ומגדולי מאהבי שם ה' של הבריות. הוא קידש שם שמים ואיהב שם ה', באהבתו את הבריות כולן ללא הבדל. הוא קידש שם שמים ואיהב שם ה', במסירות נפשו למען ארצנו ולמען עמנו. הוא קידש שם שמים ואיהב שם ה', באמונה זכה וצרופה בה' יתברך ובמיוחד לקראת מותו. הוא קידש שם שמים ואיהב שם ה', בפעליו האדירים למען גאולת ארצנו הקדושה ויישובה. הוא קידש שם שמים ואיהב שם ה', בפעליו למען אחדות עמנו. הוא קידש שם שמים ואיהב שם ה', בניסיונותיו להציל את משפט התורה של עמנו.

מקדש ה' ומאהבו דברים לזכר הרב חנן פורת ז"ל

אולם יקריי, עליכם לדעת, שכבר קמו לעמנו אנשי אמונה מופתיים, אבל לא רבים היו אנשי אמונה בלילות. אנו מצויים בעידן הלילה, שבו ה' מחולל אט אט ברכת הגאולה שלאחר ק"ש של ערבית (=המנון האמונה בלילה). לעידן כזה לא די באמונה, ולא די באמת (כמו בגאולת היום כמו יציאת מצרים). אלא יש צורך באמת אמונה (=הנוסח הידוע אמת ואמונה, אבל הנוסח של הרמב"ם, והנוסח הקדום של יהודי תימן, הוא אמת אמונה). בשביל עידן כזה יש צורך באמת שהיא אמונה, באמונה שהיא אמת, כערך אחד ומיוחד, ולא כשני ערכים, כי רק באמת אמונה ניגאל גאולה שלימה. כזה היה הרב חנן ז"ל, איש אמת אמונה. זהו ייחודו ואשריו שהגיע לכך, ויה"ר שנהיה כולנו דרויים לילך לאורו. וכפי שניחמנו אתכם ליד הקבר, שה' ינחמכם בנחמת ציון וירושלים, כי אתם לא תתנחמו רק בתוך אבלי ציון וירושלים, אלא גם ובעיקר בנחמת ציון וירושלים עצמה.

כוס ברכות הרב איתמר כהן חי"ו ורעייתו מב"ת לרגל חולדת בנם אליאב נ"י הקב"ה יזכר לגדלו לתורה לחופה ומעשים טובים המשתתפים בשמחתכם מערכת אור ההליכות

כוס ברכות שלוחה על הבשורה הטובה לזוג היקר ר' נחיה ונוות ביתו אסנת מדמנן מנהלת החשבונות בהליכות עם ישראל להולדת בנם פרי ביכורם בשעה טובה ובהיכנסו לברית של אברהם אבינו ע"ה ולסבים ידידי הליכות היקרים ר' ישעיה ונוות ביתו בת שבע ערוך חי"ו שיזכו לראות בכל יוצאי חלציהם זרע ברך ה'. המשתתפים בשמחתכם הליכות עם ישראל * מכן משה * תורת עם עולם

נא לשמור על קדושת הגיליון * אין לקרוא בזמן התפילה * שבת שלום ומנוחה

אור ההליכות

הליכות עם ישראל

עמותה להפצת ערכי היהדות הנאמנה

רח' הרב שלום יצחק הלוי 4 קרית אונו ת.ד. 211 מיקוד: 55100

בשיתוף: "אורות יצחק", גרעין תורני קהילתי - מודיעין

מצוות בני נח בזמן הזה

מור"ה רה"ג רצון ערוסי שליט"א

כשנח יצא מן התיבה הוא ובני ביתו וכל החי הוא בנה מזבח והקריב עולות לה'. ה' בירכו והתיר לבניו לאכול בשר בעלי חיים "כל רמש אשר הוא חי, לכם יהיה לאכלה, כירק עשב נתתי לכם את כל". לדעת רס"ג רק הטהורים, עיני לירושתמי מגילה א, יא. ולדעת הבבלי סנהדרין טז ע"ב, גם הטמאים. על רקע זה נכתב הציווי הבא: "אך בשר בנפש דמו לא תאכלו" שאסר להם אבר מן החי. כי זה דרך אכזריות. אולם ציוויים נוספים נצטוו בני נח: עונש מיתה על שפיכות דמים, ואפי' הריגת עוברין (=הפלות מלאכותיות). ובן נח נהרג בדיין א', בעד א', שלא בהתראה, מפי איש ולא אשה ולא קרוב.

וז"ל הברייתא, סנהדרין נו ע"א: "שבע מצוות בני נח, דינין וברכת השם, עב"ז, גילוי עריות, ושפיכות דמים, וגול ואבר מן החי. רבי חנניה בן גמליאל אומר: אף על הדם מן החי. רבי חידקא אומר: אף על הסירוס. רבי שמעון אומר: אף על הכיפוף". וכן כותב בחולין צב ע"א: "עולא אמר: אלו שלושים מצוות שקבלו עליהם בני נח, ואין מקיימין אלא שלשה. אחת שאין כותבים כתובה אלא לזכרים (כלומר שלא העיזו למסד זוגיות מסוגרת נשואין). ואחת שאין שוקלין בשר המת במקולין. ואחת שמכבדין את התורה".

אך אמנם ציוויים אלו החלו רק מזמן נח? אכן מצאנו שהאדם הראשון נצטווה לאכול מכל עץ הגן רק לא לאכול מעץ הדעת, ואכן מותכין ציווי זה למדו חז"ל סנהדרין שם, כי אדם הראשון נצטווה שש מצוות: עב"ז, ברכת השם, שפיכות דמים, גילוי עריות, גזל, דינים. להוציא אבר מן החי כי עדין לא הותר לו אכילת בשר. ואף שיכלנו לומר כי אין מקרא יוצא מידי פשוטו, אך כך קבע רבינו הרמב"ם להלכה, מלכים ט, א. כך יוצא כי הציוויים לאדם הראשון הם לכלל האנושות, אך מדוע ה' חזר וציווה בהם לבני נח? וכן מדוע מצוות אלו הם נקראות על שם בני נח? המצוות שנצטוו בהם אדם הראשון נמסרו בקבלה מדור דור עד לנח ובנו שם וזו כנראה גם דעת הרמב"ם שם. ולפי זה מצוות אלו רק נכתבו אצל נח. והדעה

שנצטוו האבות כגון: מילה, גיד הנשה הם מחייבות את ישראל רק מכוח מעמד הר סיני. כך הדבר כלפי איסור אבר מן החי. כי מרכזיות מעמד הר סיני בהלכה אינה רק כלפי ישראל אלא גם כלפי בני נח. ואכן כתב רבינו הרמב"ם, מלכים ח י, "משה אורת לקבל התורה והמצוות... אלא לישראל... ולכל הרוצה להתגייר משאר אומות... אבל מי שלא רצה - אין כופין אותו לקבל התורה ומצוות. וכן צוה משה רבינו מפי הגבורה לכוף את כל באי העולם לקבל מצוות שנצטוו בני נח. וכל מי שלא קיבל יהרג. והמקבל אותם הוא הנקרא גר תושב בכל מקום. ... כל המקבל שבע מצוות ונזהר לעשותן הרי זה מחסידי אומות העולם ויש לו חלק לעולם הבא. והוא שיקבל אותן ויעשה אותן מפני שציווה בהן הקב"ה בתורה והודיענו ע"י משה רבינו שבני נח מקודם נצטוו בהן. אבל אם עשאן מפני הכרע הדעת, אין זה גר תושב ואינו מחסידי אומות העולם ולא מחמיהם". וכבר ציין הגר"י קאפח, אט"ב יז א, בשם האור שמח כי לדעת רב יוסף ה' ראה שהגויים לא קיימו שבע מצוות והתירין, כלומר אם הגוי מקיימן רק מכח ציווי שנצטווה אדם נח - לא יקבל שכר, לא כן כאשר יקיים מצוות ציווי משה שכן נצטוו הקדמונים.

נכון כי הרמב"ם כאמור הצריך את ישראל לכוף את הגויים לקיים את שבע מצוות בני נח, אולם נראים הדברים שזה בעידן שיד ישראל תקיפה ודוקא ליושבים בארץ ישראל, עיין עב"ז יו.

עוד נאמר בירושלמי, עב"ז ב א, בשם רב הושעיה: "כל המצוות עתידין בני נח לקבל עליהם. מה טעם? כי אז אהפוך אל עמי שפה ברוחה" ובסוף הם עתידין לחזור בהן. ומה טעם? 'נתתקה את מוסרתימו ונשליכה ממנו עבותימו' זו מצות תפילין זו מצות ציצית". ועוד שם נאמר בשם רב כי יקבלו עליהם שלושים מצוות. ואכן מתפקידי המשיח כתב הרמב"ם, מלכים יא ד, "ויכוף כל ישראל לילך בה... ויתקן את העולם (=אנושות) כולו לעבוד את ה' ביחד". וכך בתפילות המועדים ושבת וכן בתפילות היום יום אנו דואגים לשמר את המצוות שלנו לאנושות.

הכנס העולמי ה 21 לדיני ממונות יתקיים בימים שני - רביעי, ב' - ד' בכסלו תשע"ב (28-30/11/11) בבלון "רמדה" בירושלים עיה"ק. הנושא המרכזי שנעסוק בו הוא: צדק חברתי במשפט התורה. נבחן נושא זה מהיבטים שונים כגון: קומנונים וקפיטליזם במשפט התורה, מדיניות המיסים, דיני מסחר, קרטלים, מונופולים, אונאה, חופש מסחר ותעשייה, הגבלים עסקיים, עשירים ועניים במשפט התורה, שוויון חברתי, צדק וצדקה ועוד נושאים רבים ומגוונים נוספים. מעמד הפתיחה - יום שני, ב' בכסלו תשע"ב (28.11.11) בשעה 19:00 בהשתתפות: הרבנים הראשיים לישראל: הגאון הרב שלמה עמאר שליט"א, הגאון הרב יונה מצגר שליט"א, ראש עיריית ירושלים, שרים, חברי כנסת ואישי ציבור. להרשמה למלון: ישראל- 050-5562209 הכניסה להרצאות חופשית!

- המרכז העולמי למשפט התורה
- בית מדרש לדיני ממונות
- מכון מש"ה לחקר משנת הרמב"ם
- מכון תורני לחקר מנהגי העדות בישראל
- שיעורי תורה תלמוד תורה וכולל אברכים
- שבתות עיון וירחי כלה
- מפעלים לטיפוח אהבת ישראל וארצו
- קרנות מחקר עידוד וחסד
- ארגון אשת חיל

העלון מוקדש לרפואתה של איילת בת שמואל קלומפס מנב"ת ולזכרו של ר' יהודה בן מארי יחיא פרחי נע"ג

נצח ישראל צוות אתר נצח ישראל שמח להעלות לרווחת ציבור הגולשים את פניו הרעננים של האתר בעיצובו החדש, וביכולות חדשות החידושים באתר כוללים: יכולת הצגת סוגי התכנים באתר באופן מרכזי (טאבים), יכולת הפניית שאלות במדור שו"ת, יכולת הרשמה וקבלת הלכה יומית ישירות למייל הפרטי ועוד יכולות חדשות נוספות היכנסו והירשמו: www.net-sah.org

אור ההליכות הליכות עם ישראל עמותה להפצת ערכי היהדות הנאמנה רח' הרב שלום יצחק הלוי 4 קרית אונו ת.ד. 211, 55100 עורך ראשי: יוסף פרחי עורכי משנה: נתנאל חמדי, שמואל חמדי חברי המערכת: הרב צפניה ערוסי, אבי חמדי, אביעד רחבי טל': 03-5340819 פקס: 03-5343658 דוא"ל: orhalichot@gmail.com

אור ה'מורה'

הרב ד"ר חננאל סרי יצ"ו

ברית המילה

החלשתה של תחושה זו מסייעת ליכולת לאזן את המידות הקשורות בה (כשעדיין מוטלת עלינו העבודה לשקול ולבחון האם מצבנו מאוזן ואם לא, להחזירו למיצוץ). ההערה השנייה מציעה טעם אחר למצוה שעל אף שהרמב"ם העדיף את הטעם הראשון הוא הכיר בכך שהיו אנשים שיראו אותו כחשוב יותר. לפי הטעם השני המילה באה ליצור סימן משותף שיאחד את מאמיני האל האחד ובכך יסייע לטיפוח קשרי האחוה הפנימיים וירחיק זדים מאיתנו בכך שהם ירתעו להצטרף כשעליהם לעבור ניתוח שכזה. במדרש תנחומא (תזריע, ה) מובא מעשה מפורסם העוסק במצות המילה. טורנוסרופוס הרשע שאל את רבי עקיבא איזה מעשים נאים, של הקדוש ברוך הוא או של בשר ודם. לתדהמתו ענה לו רבי עקיבא שמעשי האדם נאים יותר, ודחה את הצבעתו של טורנוסרופוס על השמים והארץ בכך שלא שייך לשאול על דברים שלאדם אין יכולת בהם. במקרים שלשי הצדדים יש יכולת זהה - מעשי האדם נאים יותר! והוא נתן לו להשוות בין שיבולים למיני מאפה משובחים. כאן מתאר המדרש שטורנוסרופוס חשף את מגמתו הנסגרת כשהוא פנה לשאול מדוע עם ישראל נימול, רבי עקיבא ענה לו שהמילה היא בדיוק כמו השלמת מיני המאכל, על כך שואלו טורנוסרופוס אם כך מדוע האדם לא נברא מהול ממעי אמו [= מדוע הבריה לא נוצרה בצורה מושלמת?] רבי עקיבא ענה לו בשאלה אחרת – מדוע הולך יוצא עם חבל הטבור שאנחנו צריכים לחותכו, אלא מסיים רבי עקיבא, ישנם דברים שהשאיר הקב"ה לבני אדם להשלים, והדבר חשוב כדי לצרף אותם בהם. ולא נתן הקב"ה את המצוות לישראל אלא כדי לצרף אותם

כשרות היין

הרב יחיאל עטרי יצ"ו

עד לפני מספר שנים היינות בארץ היו בדרך כלל מיוצרים ומשווקים על ידי יקבים גדולים מוכרים ומפוקחים על ידי גורמי כשרות: רבנות ובד"צים. ואז לא הייתה שאלה של כשרות, למעט יין מבושל/מפוסטר לקידוש על פי הרמב"ם ורוב יין גם לשיטת מרן. אולם דא עקא, כיום מייצרים ומשווקים יינות במשקים פרטיים וכן ישנם בוטיקים של יינות בכל מיני מקומות בארץ, קטנים וגדולים, הכל באופן יחסי בהתאם לכמות המיוצרת באופן פרטי, ייצור עצמי, מסחרי, קמעונאי. וכאן יש למנות מספר בעיות כשרות עקרוניות, במציאות שכזאת של ייצור ושיווק פרטי שבדרך כלל אין עליהם פיקוח והשגחה על ידי רבנות מסומכת.

להלן בעיות כשרותיות מהותיות בנושא היין:
 א. בעיית ערלה בכרמים.
 ב. בעיית כלאי הכרם.
 ג. הפרשת תרומות ומעשרות כדון.
 ד. עובדים גויים וע"ז, המצויים כיום במשקים הפרטיים – חשש לזיין נטף.
 ה. תערובת של חומרים לא כשרים כגון כוהל ענבים או סוכר ענבים – חשש לזיין נטף.
 ו. עובדים מחללי שבת בפרהסיא שדינים כגוי.
 ז. יין שביעית שעבר זמן הביעור.

היינות אינם יינות 100% יין אלא המהדרין שבהם כמות היין עד 51% והשאר...!!! כשיבקשת לדעת ולברר כיצד אפשר לרכוש יין 100% ללא תערובות, ללא בישול וללא פסטר, נאמר לי במפורש, שכל בקבוק יין שעלותו מ 80 ₪ ומעלה זה 100% יין. התברר לי שרוב היקבים מייצרים סה"כ רק 2-3 סוגי יינות כאלה. מומלץ לשלומי אמוני ישראל המקפידים קלה כבחמורה לחשוש ואף יותר מכך לשיטת רבנו ולקנות ענבי יין לסוחסם ולהכין יין כשר לכתחילה לקידוש. כמובן לאחר שבדקנו את הכרם אם אין חשש ערלה, ולאחר שהיין מוכן חייבים להפריש תרומות ומעשרות כדון. נוסח ההפרישה פורסם באתר "נצח ישראל". אם תהיה דרישה נפרסם בעלון הבא (אין הוא כנוסה הרגיל). ישנם חברים שעושים יין בכמות מסחרית וקבלו הכשר והמצלח ממו"ר הרב רצון ערוסי שליט"א ואפשר לפנות אליהם ולרכוש יין טבעי 100%. בוץ – טל' נייד 052-8910010.
 ב. כל מיץ ענבים טבעי תרוש ו 100% טבעי וכל מיני שמות שונים - לעולם הוא מבושל או מפוסטר ואין בנמצא מיץ ענבים ללא בישול או פסטר המשווקים כיום. ויין ישמח לבב אנוש... דווקא כשר למהדרין.

לכו אל יוסף, אֲשֶׁר יֹאמַר לָכֶם תַּעֲשׂוּ

לק"י ט חשון תשל"א
 כבוד הרב מנחם נפש שליט"א
 שלום
 לשאלתו על ענין ברכת ההפטרות ברו"ח, ברמב"ם הלכות תפלה פרק יב הל' טו בכל כ"י העתיקים נוסח
 "ק"י יוסף קאפח

תימן וכן אם חל ראש חדש להיות בשבת – מפטיר בנביא מזכיר ראש חדש בברכה זו וחותר בה מקדש השבת וישראל וראשי חדשים. וכן הוא בתכאליל העתיקים, וכך היערת בסדר שיבת ציון עמוד קפב. וכך אנו נוהגים גם ברו"ח שחל להיות בשבת, וגם בשבת חול המועד חותמים **מקדש השבת וישראל והזמנים.**
 בכ"ר יוסף קאפח

המבול מול תיבת נח

ללא עקמומיות, כך האדם צריך להיות ישר בדברים שבינו לבין המקום ובינו לבין חבריו בבחינת "ולשירי לב שמחה". הארז התברך מהטבע שיש בו שמן הרבה המעניק לו אריכות שנים, כך האדם זקוק לשמן הרוחני שיש בכוחו לחזק את האדם במאבקו מול היצר המכרסם בכח עמידתו בבחינת "שמן שסכנתי אמי בילדותי עמד לי בזקנות". חז"ל דרשו על הפסוק "צרה תעשה לתיבה" שמדובר בחלון וגם באבן טובה המאירה, כך האדם מישראל צריך חלון לראות מביתו את הזולת וכן אבנים טובות (פנינים) בביתו פנימה, שהן מידות טובות, מעשים טובים צדקה וחסד, רחמנות ועוד ועל הכל האבה זולת ה' יפק מהתנהגותם של אנשי דור המבול שגרמו לחלות המבול עליהם. אבנם המאבק הוא קשה וממושך אולם בניית התיבה מהווה מקור חשוב כיצד האדם אמור לבנות את ביתו וחיינוך ילדו. עפ"י דברי הנביא: "כי מי נח זאת לי..."

את דרכו על הארץ. חז"ל מספרים לנו, כי בשעה שברא הקב"ה את אדם הראשון, נטלו והחזירו על כל אילני גן עדן ואמר לו: ראה כמה מעשי נאים ומשובחים הם, וכל מה שבראתי-בשילך בראתי, תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי, שאם קלקלת אין מי שיתקן אחריו. (קה"ר ט'). המחשבה שאם קלקלת אין מי יתקן אחריו צריכה ללוות אותנו, יום יום במאבקנו מול היצר. מאבקו של נח בני המבול ובניית התיבה המפורסמים לפרטי פרטים ע"י התורה צריכים לשמש לנו דוגמא במאבקנו הקשה שהיום קוראים לזה "מלחמת החיים". מתאורה המפורט של התורה על עשיית התיבה יש ללמוד הרבה רעיונות נעלים ומאלפים גם בשביל דורינו. התיבה נעשתה מעצי ארזים בעלי שורשים עמוקים המעניקים להם יכולת עמידה בפני הרוחות הנושבות בעולם, כך האדם זקוק להיות מורשע היטב באמונתו. הארז הוא גבוה וישר

הסכמי ממון

הרב עו"ד צוריאל בובליל יצ"ו

הולדת הילדים, לאחר הולדת הילדים. **מי מוסמך לאשר הסכם ממון?** לפני הנישואין – 1 ביה"ד הרבני 2 בית המשפט קשר להליך גירושין וכל שכן בקיומו של הליך זה. פירוש הסכם ממון בדף זה הוא אך ורק מבוא לדיון בנושא. לעולם יעשה לגופו בהתאמה לצרכים הייחודיים של בני הזוג, ואינו מחליף יעוץ משפטי. החלק הממוני הופך לעיתים קרובות להיות עניין מרכזי ומעכב, בהליך גירושין. גישתם השונה בעניינים ממוניים של בית הדין הרבני ובית המשפט לענייני משפחה, מסבכת סוגיה זו עוד יותר. הסכם ממון עשוי לכלול:
 עקרונות באשר לרכוש הנפרד שהביא עימו כל צד לפני הנישואין.
 עקרונות באשר לרכוש המשותף שנצבר במהלך הנישואין.
 התייחסות למתנות, ירושות, פיצויים – שיקבל או מקבל או יקבל מיה מהצדדים, לפני הנישואין או במהלך הנישואין.
 התייחסות לאופן פירוק השיתוף בין הצדדים, התייחסות לנכסים חליפיים שנרכשו במהלך הנישואין חלף נכסים מלפני הנישואין, לרבות במקרה של השבתת מי מהנכסים.
 התייחסות למוניטין, נכסי קריירה, נכסי העתודה הכלכלית של המשפחה.
 מועד פירוק הקשר, וההסדר הטכני והמשפטי בנדון התייחסות, לעיתים, באשר לזכויות הילדים ברכוש או בשימוש ברכוש כל עוד היותם קטינים, לדוגמא.
מתי ניתן לעשות הסכם ממון? למעשה ניתן לעשות הסכם ממון בכל אחד משלבי הנישואין – טרם נישואין, במהלך הנישואין, לפני

הרבני (לא נוטריון ולא רשם הנישואין). **האם תוקפו של הסכם ממון עלול להיגמר?** יכול להיות מצב שביהמ"ש יקבע שהצדדים התנהגו באופן מעשי בשונה מההסכם. לשם כך יהא צורך בהוכחה רצינית, שכן, כאמור, שינוי הסכם צריך להיות בביהמ"ש או בביה"ד. יש מקרה שביהמ"ש יקבע שההסכם נוגד את תקנת הציבור, בשל אורח חי הנישואין, והיות הצד החלש ניוזק מתנאי הסכם זה, המקפח אותו. **האם צוואה גוברת על הסכם ממון?** אם צד חתם על הסכם ממון, אין הוא יכול לצוות בצוואתו שהזכויות של הצד השני תועברנה לצד שלישי, שכן הוא יכול לצוות רק את חלקו ולא את חלק הצד השני. **האם יש סתירה בין הסכם ממון לבין ההלכה?** בעיקרון, לא. ההלכה קבעה כי "תנאי שבממון – תנאו קיים". אולם, אין ההסכם יכול להתנות על חיובים שאינם ניתנים להתניה, כגון על הזכות ליחסי אישות (שארה, כסותה ועונתה לא יגרו).

פינה זו אינה מהווה יעוץ משפטי, והמעוניינים לשאול או להתייעץ, יוכלו לכתוב לרב ע"ד צוריאל בובליל, בן גוריון 1, מגדלי בסר 2, רמת גן, טל: 03-6122102 פקס 03-6122104, מייל tzuribou@orange.net.il

ומחה ה' דמעיה מעל כל פנים לידידנו רוני וישי קוזום ה"ו על הסתלקות אביו הרב יוסף ע"ה מן השמים תנוחמו ולא תוסיפו לדאבה עוד	ומחה ה' דמעיה מעל כל פנים לידידנו רוני וישי קוזום ה"ו על הסתלקות אביו הרב יוסף ע"ה מן השמים תנוחמו ולא תוסיפו לדאבה עוד	ומחה ה' דמעיה מעל כל פנים לידידנו רוני וישי קוזום ה"ו על הסתלקות אביו הרב יוסף ע"ה מן השמים תנוחמו ולא תוסיפו לדאבה עוד	ומחה ה' דמעיה מעל כל פנים לידידנו רוני וישי קוזום ה"ו על הסתלקות אביו הרב יוסף ע"ה מן השמים תנוחמו ולא תוסיפו לדאבה עוד
--	--	--	--

המעוניינים לקבל העלון בדואר אלקטרוני, יעבירו את כתובתם למערכת
 orhalichot@gmail.com
 הליכות טוהר הבית
 הדרת כלות
 ובניין התא המשפחתי
 אשת חיל – 03-5340766